۹۹/۱۲/۲۶
۹/۳۰۶ ۲۸۰

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

مشخصات سند	
عنوان سند: **آیین‌نامه شوراهای بررسی موارد خاص وزارت علوم، تحقیقات و فناوری**	
نوع سند: آیین نامه	**شمارهٔ سند:** عتف – آ -۷۲۰۵
ویرایش: ۰۱	**صفحه:** ۱ از ۱۲

اقدام‌کنندگان			
مسئولیت	**نام و نام خانوادگی**	**واحد سازمانی**	**امضا**
تهیه‌کنندگان	زینب جهان بین	کارشناس مسئول شورای بررسی موارد خاص	
	خدیجه رباط‌جزی	معاون مدیرکل امور دانشجویان داخل سازمان امور دانشجویان	
	جاماسب نوزری	مدیرکل امور دانشجویان داخل سازمان امور دانشجویان	
تأییدکننده	مجتبی صدیقی	معاون وزیر و رئیس سازمان امور دانشجویان	
تصویب‌کننده	منصور غلامی	وزیر علوم، تحقیقات و فناوری	

مرجع تأیید سند	نام خانوادگی دبیر	شماره و تاریخ صورتجلسه	امضا
شورای معاونین وزیر		**شمارهٔ جلسه:**	
		تاریخ: ۱۳۹۹/۱۱/۲۵	

مرجع نگهداری سند	پرونده	قسمت	تاریخ و شمارهٔ ابلاغ سند
دفتر وزارتی			

مقدمه:

به استناد جزء (۵) از بند (ب) ماده ۲ «قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری» و با عنایت به مصوبه یکصد و نهمین جلسه مورخ ۱۳۸۹/۰۶/۳۰ «شورای عالی اداری» مبنی بر تشکیل سازمان امور دانشجویان و با توجه به سند «مجموعه اهداف، وظایف و تشکیلات تفصیلی سازمان امور دانشجویان» مصوب ۱۳۹۰/۰۴/۱۸ معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور و نظر به ضرورت ایجاد انسجام تشکیلاتی و مدیریت واحد در رسیدگی به مشکلات آموزشی و پژوهشی دانشجویان دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها، مؤسسات و مراکز آموزش عالی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و لزوم ایجاد وحدت رویه و تصمیم‌گیری سنجیده‌تر درباره درخواست‌های دانشجویان دارای موارد خاص در شوراهای رسیدگی‌کننده دانشگاهی، استانی و مرکزی آیین‌نامه حاضر بنا به پیشنهاد سازمان امور دانشجویان به تصویب وزیر علوم، تحقیقات و فناوری می‌رسد.

ماده ۱. تعاریف و اختصارات

۱-۱. **موارد خاص:** موارد خاص به وضعیت دانشجویانی **اطلاق** می‌شود که جریان تحصیل آنان بنا به عللی خارج از اراده و اختیار آنها و در زمان تحصیل (مثل فوت اعضای درجه یک خانواده، حوادث غیرمترقبه، بیماری حاد و صعب العلاج، طلاق، شرایط روانی حاد، اعتیاد) سبب بروز مشکلات تحصیلی گردیده و با مقررات و آیین‌نامه‌های مربوطه قابل رفع نمی‌باشد. ضمناً شرایطی چون اشتغال به کار، کمک به خانواده، مشکلات مالی جزء شرایط خاص محسوب نمی‌شود.

۱-۲. **مدارک و مستندات خاص:** مدارک و مستندات ارائه شده توسط متقاضیان پس از تایید مراجع ذیصلاح (پزشک معتمد، مرکز مشاوره، بهداشت و درمان و شورای آموزشی موسسه) مورد بررسی قرار می‌گیرد.

۱-۳. **مؤسسه:** کلیه دانشگاه‌ها، موسسات آموزش عالی و پژوهشی (اعم از دولتی و غیردولتی) که دارای مجوز تاسیس از مراجع ذیصلاح بوده و مجری هر یک از دوره‌های کاردانی، کارشناسی پیوسته و ناپیوسته، کارشناسی‌ارشد پیوسته و ناپیوسته و دکتری حرفه‌ای و تخصصی هستند.

۱-۴. **سامانه:** سامانه شورای بررسی موارد خاص، سامانه‌ای که توسط سازمان در راستای ثبت درخواست‌های الکترونیکی شورای بررسی موارد خاص طراحی، پیاده‌سازی و اجرایی شده است.

۱-۵. **شورای دانشگاهی:** شورای بررسی موارد خاص دانشگاهی مستقر در موسسه.

۱-۶. **شورای استانی:** شورای بررسی موارد خاص استانی مستقر در موسسه منتخب استان.

۱-۷. **شورای مرکزی:** شورای بررسی موارد خاص مرکزی مستقر در سازمان.

۱-۸. **سازمان:** سازمان امور دانشجویان.

۱-۹. **دبیرخانه:** دبیرخانه شورای بررسی موارد خاص مستقر در سطوح شوراهای دانشگاهی، استانی و مرکزی.

ماده ۲. معیارها

در کلیه مراحل بررسی و تصمیم‌گیری در خصوص پرونده، اصول زیر باید حفظ و رعایت شود:

۲-۱. کیفیت آموزشی.

۲-۲. حداقل واحد مقرر و میانگین لازم برای دانش‌آموختگی.

۲-۳. حفظ حداقل نمره قبولی در هر درس.

۲-۴. حداقل نمره آزمون سراسری و یا نسبت نمره آزمون‌های سراسری برای تغییر رشته حسب مورد در کشور، در سهمیه دوره مربوط، سال ورودی و نحوه پذیرش.

۲-۵. عدم تغییر مقطع تحصیلی از پایین‌تر به بالاتر.

۲-۶. رعایت مقررات نظام وظیفه عمومی.

۲-۷. ارائه مستندات و مدارک مبنی بر خاص بودن شرایط متقاضی.

بخش اول: ترکیب اعضا

ماده ۳. ترکیب اعضای شورای دانشگاهی

۳-۱. رئیس موسسه (رئیس)؛

۳-۲. معاون آموزشی موسسه(نائب رئیس)؛

۳-۳. معاون دانشجویی موسسه (دبیر)؛

۳-۴. رئیس مرکز مشاوره و سلامت موسسه؛

۳-۵. سه نفر از اعضای هیأت علمی صاحب نظر موسسه به پیشنهاد دبیر شورا و حکم رئیس شورا به مدت دو سال و قابل تمدید.

تبصره ۱. مدیران امور آموزشی و تحصیلات تکمیلی موسسه چنانچه عضو هیات علمی باشند در ارتباط با بند ۳-۵ برای عضویت شورا در اولویت قرار دارند.

تبصره ۲. در صورت طرح پرونده دانشجویان شاهد و ایثارگر در شورا، مدیرکل شاهد و ایثارگر موسسه با حق رای دعوت می‌شود.

ماده ۴. ترکیب اعضای شورای استانی

۴-۱. رئیس شورای استانی (رئیس)؛

۴-۲. معاون آموزشی موسسه استانی(نائب رئیس)؛

۴-۳. معاون دانشجویی موسسه استانی (دبیر)؛

۴-۴. رئیس مرکز مشاوره و سلامت یکی از موسسات دولتی استان؛

۴-۵. مدیر امور دانشجویان شاهد و ایثارگر یکی از موسسات دولتی استان؛

۴-۶. رئیس یکی از موسسات غیردولتی ـ غیرانتفاعی استان(به استثناء تهران و البرز) با حکم رئیس شورا؛

۴-۷. یک نفر از اعضاء هیات علمی صاحب‌نظر موسسات دولتی استان به انتخاب و حکم رئیس شورا.

تبصره۱. رئیس شورا به پیشنهاد رئیس دانشگاه معین استان و تایید رئیس سازمان انتخاب می‌شود، انتخاب رئیس دانشگاه معین استان به عنوان رئیس شورا نیز بلامانع است.

تبصره۲. اعضای ردیف‌های ۴-۴، ۴-۵، ۴-۶، ۴-۷ به پیشنهاد دبیر و حکم رئیس شورا به مدت دو سال منصوب می‌شوند و قابل تمدید است.

تبصره۳. حکم رئیس شورا توسط معاون وزیر و رئیس سازمان و احکام سایر اعضاء توسط رئیس شورا به مدت دو سال صادر و قابل تمدید می‌باشد.

تبصره۴. عضویت مندرج در این ماده قابل واگذاری به شخص دیگری نمی‌باشد.

تبصره۵. حسب ضرورت به تشخیص دبیر شورا، رئیس موسسه یا یکی از معاونین آموزشی و دانشجویی مرتبط با پرونده مطروحه می‌تواند بدون حق رای در جلسه حضور یابد.

تبصره۶. شورای استانی موسسات غیردولتی-غیرانتفاعی استان(تهران و البرز) با ترکیب مشابه ماده ۴ تشکیل و رئیس شورا توسط معاون وزیر و رئیس سازمان منصوب می‌گردد.

تبصره۷. شورای استانی موسسات آموزش عالی و واحدهای دانشگاه‌های (فنی و حرفه‌ای، علمی- کاربردی، فرهنگیان و پیام‌نور) واحد مرکزی دانشگاه می‌باشد.

تبصره۸. در خصوص شورای موارد خاص دانشگاهی و استانی موسسات وابسته به دستگاه‌های اجرایی شورای مرکزی تصمیم‌گیری خواهد نمود.

ماده ۵- ترکیب اعضای شورای مرکزی

۵-۱. معاون وزیر و رئیس سازمان(رئیس)؛

۵-۲. معاون امور دانشجویان داخل سازمان(نائب رئیس)؛

۵-۳. مدیر کل امور دانشجویان داخل(دبیر)؛

۵-۴. معاون فنی و آماری سازمان سنجش آموزش کشور؛

۵-۵. مدیر کل دفتر برنامه‌ریزی آموزش عالی یا نماینده معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛

۵-۶. مدیر کل دفتر مشاوره و سلامت سازمان؛

۵-۷. مدیر کل دفتر امور حقوقی و پاسخگویی به شکایات سازمان؛

۵-۸. دو نفر از معاونین دانشجویی یا آموزشی موسسات کشور به انتخاب و حکم رئیس شورا به مدت دو سال و قابل تمدید؛

۵-۹. دو نفر از اعضا هیات علمی صاحب‌نظر موسسات کشور به انتخاب و حکم رئیس شورا به مدت دو سال و قابل تمدید.

تبصره: مدیر کل امور دانشجویان شاهد و ایثارگر سازمان بنا به ضرورت و طرح موضوعات و پرونده‌های مرتبط با حق رای دعوت می‌شود.

بخش دوم: اختیارات شوراها

ماده ۶. اختیارات شورای دانشگاهی

۶-۱. دوره کاردانی و کارشناسی (پیوسته، ناپیوسته)، کارشناسی‌ارشد پیوسته – دکتری حرفه‌ای

۶-۱-۱. تصمیم‌گیری در خصوص میهمانی، میهمانی دائم از یک موسسه به موسسه دیگر در خصوص دانشجویانی که دارای شرایط خاص می‌باشند با رعایت بندهای مندرج در آیین‌نامه میهمانی و انتقال دانشجویان دوره‌های کاردانی و کارشناسی.

۶-۱-۲. موافقت با حداکثر دو نیمسال مرخصی بدون احتساب در سنوات تحصیلی دانشجویانی که با ارایه مدارک مستدل به بیماری حاد و مزمن جسمی یا روانشناختی مبتلا گردیده‌اند تا زمان بهبودی کامل و با تایید مراجع ذیصلاح(پزشک معتمد یا مرکز مشاوره، بهداشت و درمان).

۶-۱-۳. موافقت با حداکثر پنج نیمسال مرخصی بدون احتساب در سنوات تحصیلی دانشجویان خانم (یک نیمسال در زمان بارداری و چهار نیمسال بعد از زایمان و دوران شیردهی) در طول دوره تحصیل با ارایه مدارک مستدل که دوران بارداری و زایمان را سپری می‌نمایند.

تبصره. دانشجویان خانم دوره کارشناسی‌ارشدناپیوسته و دکتری تخصصی نیز مشمول بند فوق می‌گردند.

۶-۱-۴. موافقت با افزایش سنوات تحصیلی دانشجویانی که حداکثر مدت مجاز تحصیل آنان برابر مقررات به پایان رسیده و ادامه تحصیل آنها از لحاظ سایر مقررات آموزشی و نظام وظیفه مانعی نداشته باشد به شرح ذیل:

الف) دانشجویان دوره کاردانی و کارشناسی ناپیوسته: یک نیمسال

ب) دانشجویان دوره کارشناسی پیوسته: دو نیمسال

ج) دانشجویان دوره کارشناسی‌ارشدپیوسته و دکتری حرفه‌ای: سه نیمسال

۶-۱-۵. موافقت با ادامه تحصیل دانشجویان که به دلیل مشروطی در شرف اخراج قرار گرفته‌اند به مدت یک نیمسال جهت ترمیم معدل، مشروط بر اینکه با گذراندن واحدهای باقیمانده حداقل معدل لازم (طبق مقررات آموزشی) برای دانش‌آموختگی را کسب نمایند.

۶-۱-۶. موافقت با بازگشت به تحصیل دانشجویانی که بدلیل موجه با ارایه مدارک مستدل، حداکثر یک‌سال برای ثبت‌نام و ادامه تحصیل مراجعه ننموده‌اند، به شرط عدم اتمام فرجه معافیت تحصیلی نظام وظیفه برای آقایان.

تبصره۱. موافقت با بازگشت به تحصیل دانشجویان مقطع کارشناسی ارشدناپیوسته که حداکثر یک‌سال برای ثبت‌نام و ادامه تحصیل مراجعه ننموده‌اند، به شرط عدم مشکل آموزشی و عدم اتمام مهلت معافیت تحصیلی نظام وظیفه برای آقایان.

تبصره۲. مدت وقفه این قبیل دانشجویان به عنوان مرخصی تحصیلی بدون احتساب در سنوات محسوب می‌گردد.

تبصره۳. درخواست دانشجویان مشمول که از معافیت تحصیلی بهره‌مند هستند، چنانچه انصراف دهند و در زمان بازگشت به تحصیل از معافیت نظام وظیفه بهره‌مند شده باشند، قابل بررسی نمی‌باشد.

تبصره۴. در صورتیکه متقاضی بعد از انصراف یا عدم مراجعه مدرک تحصیلی دریافت نموده و یا دانش‌آموخته مقطع پایین‌تر در دوره تحصیل باشد، درخواست بازگشت به تحصیل مورد بررسی قرار نمی‌گیرد.

۶-۱-۷. موافقت با تغییر رشته دانشجویان در همان گروه آزمایشی و مقطع تحصیلی، در صورتی که دانشجو توانایی تحصیل در رشته فعلی خود را از دست داده باشد با حفظ حداقل نمره آزمون سراسری رشته مورد تقاضا در کل کشور در سهمیه مربوط و نحوه پذیرش.

تبصره. تشخیص «توانایی ادامه تحصیل» از نظر شرایط جسمانی، روانشناختی و آموزشی دانشجو با ارائه مدارک مستدل توسط مراجع ذیصلاح (پزشک معتمد، مرکز مشاوره، بهداشت و درمان و شورای آموزشی با توجه به نوع شرایط) قابل بررسی می‌باشد.

۶-۱-۸. موافقت با تغییر رشته دانشجویان از یک گروه آزمایشی به گروه آزمایشی دیگر در صورتی که دانشجو توانایی تحصیل را از دست داده باشد به شرط داشتن حداقل نسبت نمره آزمون سراسری رشته مورد تقاضا در کل کشور در سهمیه مربوط و نحوه پذیرش.

تبصره. هرگونه موافقت با ادامه تحصیل یا تغییر رشته حداکثر تا ۳ هفته پس از شروع نیمسال تحصیلی امکان‌پذیر است، در غیر این صورت اجرای تصمیم‌ها در نیمسال آتی میسر خواهد بود و نیمسال جاری بصورت مرخصی بدون احتساب در سنوات در نظر گرفته خواهد شد.

۶-۱-۹. انتقال توام با تغییر رشته دانشجویان در صورت احراز یکی از بندهای ۶-۱-۸ و ۶-۱-۹ و موافقت شوراهای دانشگاهی مبدا و مقصد بلامانع می‌باشد.

۶-۲. دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته

۶-۲-۱. صدور مجوز حداکثر دو نیمسال میهمانی از یک موسسه به موسسه دیگر، در صورت موافقت استاد راهنما در دانشگاه مبدأ، گروه آموزشی و شورای دانشگاه مبدأ و مقصد با رعایت بندهای مندرج در آیین‌نامه میهمانی و انتقال دانشجویان دوره‌های کاردانی و کارشناسی.

۶-۲-۲. موافقت با افزایش یک نیمسال سنوات تحصیلی دانشجویانی که حداکثر مدت مجاز تحصیل آنان برابر مقررات به پایان رسیده و ادامه تحصیل آنها از لحاظ مقررات آموزشی مانعی ندارد.

تبصره. دانشجویان دوره کارشناسی ارشد در صورتی که واحدهای جبرانی و پیش‌نیاز ۸ واحد و بیشتر را گذرانده باشند، یک نیمسال دیگر به سنوات مجاز آنها اضافه می‌گردد.

۶-۲-۳. موافقت با بازگشت به تحصیل دانشجویان دو نیمسال مشروطی در شرف اخراج که حداقل معدل آنها ۱۳ و تعداد واحدهای باقیمانده دانشجو بدون احتساب پایان‌نامه بیشتر از ۱۲ واحد نباشد.

۶-۲-۴. اعطای یک نیمسال سنوات تحصیلی جهت جبران معدل به دانشجویان دارای یک نیمسال مشروطی که کلیه واحدهای خود را با نمره بالای ۱۲ گذرانده‌اند ولی معدل کل آنها زیر ۱۴ می‌باشد.

۶-۳. دوره دکتری تخصصی(Ph.D.)

۶-۳-۱. موافقت با افزایش سنوات مجاز تحصیلی دانشجویانی که حداکثر مدت مجاز تحصیل آنان برابر مقررات به پایان رسیده، ولی از لحاظ سایر مقررات آموزشی و نظام وظیفه مجاز به ادامه تحصیل هستند حداکثر تا نیمسال دوازده قابل بررسی می‌باشد.

۶-۳-۲. موافقت با مرخصی بدون احتساب در سنوات تحصیلی به مدت حداکثر دو نیمسال قابل بررسی می‌باشد.

ماده ۷. اختیارات شورای استانی:

اختیارات شورای استانی علاوه بر اختیارات شورای دانشگاهی به شرح ذیل می‌باشد:

۷-۱. اختیارات مشترک دوره‌های کاردانی، کارشناسی(پیوسته و ناپیوسته)، کارشناسی ارشد (پیوسته و ناپیوسته) و دکتری حرفه‌ای

۷-۱-۱. اجازه میهمانی، میهمانی دائم از یک موسسه به موسسه دیگر در خصوص دانشجویانی که دارای شرایط خاص می‌باشند.

۷-۱-۲. موافقت با حداکثر سه نیمسال مرخصی بدون احتساب در سنوات تحصیلی دانشجویانی که با ارایه مدارک مستدل به بیماری حاد و مزمن جسمی یا روانشناختی مبتلا گردیده‌اند تا زمان بهبودی کامل و با تایید مراجع ذیصلاح.

۷-۱-۳. موافقت با دو نیمسال افزایش سنوات تحصیلی برای دانشجویانی که حداکثر مدت مجاز سنوات تحصیل آنان برابر مقررات و قوانین آموزشی به پایان رسیده و از لحاظ سایر مقررات آموزشی مجاز به ادامه تحصیل هستند.

۷-۲. اختیارات خاص دوره‌های کاردانی، کارشناسی پیوسته، کارشناسی‌ارشد پیوسته و دکتری حرفه‌ای

۷-۲-۱. موافقت با تغییر رشته دانشجویان در همان گروه آزمایشی و مقطع تحصیلی در صورتی که دانشجو توانایی و انگیزه ادامه تحصیل در رشته فعلی خود را از دست داده باشد، با حفظ حداقل نمره آزمون سراسری رشته و نوع موسسه مورد تقاضا در کل کشور در سهمیه مربوطه، نحوه پذیرش و سال ورودی.

۷-۲-۲. موافقت با تغییر رشته دانشجویان از یک گروه آزمایشی به گروه آزمایشی دیگر در صورتی‌که دانشجو توانایی ادامه تحصیل در کلیه رشته‌های گروه آزمایشی خود را از دست داده باشد به شرط داشتن حداقل نسبت نمره آزمون سراسری رشته مورد تقاضا در کل کشور در سهمیه، دوره و نوع موسسه مربوطه.

تبصره. تشخیص «توانایی ادامه تحصیل» از نظر شرایط جسمانی، روحی-روانی و آموزشی دانشجو، با ارائه مدارک مستدل توسط مراجع ذیصلاح (پزشک معتمد، مرکز مشاوره، بهداشت و درمان و شورای آموزشی با توجه به نوع شرایط) قابل بررسی می‌باشد.

۷-۲-۳. اجازه ادامه تحصیل به دانشجویان دوره‌های کاردانی، کارشناسی پیوسته و ناپیوسته دارای میانگین کل کمتر از ده که با توجه به رعایت مقررات آموزشی مشمول مقررات محرومیت از تحصیل قرار گرفته‌اند به شرط عدم مشروطی مجدد و عدم وجود مشکل از نظر مقررات وظیفه عمومی.

تبصره. برای حائزین شرایط فوق، ترمیم میانگین کل حداکثر در دو نیمسال قابل جبران باشد.

۷-۲-۴. موافقت با بازگشت به تحصیل دانشجویانی که به دلیل موارد خاص (با ارائه مدارک مستدل) برابر مدت سنوات مجاز تحصیلی ادامه تحصیل نداده و مشکلی از لحاظ مقررات وظیفه عمومی ندارند.

تبصره ۱. مدت وقفه این قبیل دانشجویان به عنوان مرخصی تحصیلی بدون احتساب در سنوات محسوب می‌گردد.

تبصره۲. در صورتی‌که متقاضی بعد از انصراف یا عدم مراجعه در مقاطع کارشناسی پیوسته، کارشناسی ارشد پیوسته یا دکتری حرفه‌ای مدرک تحصیلی مبنی بر فراغت از تحصیل در مقاطع پایین‌تر از همان مقطع قبولی دریافت نموده و دانش‌آموخته گردیده باشد، درخواست بازگشت به تحصیل مورد بررسی قرار نمی‌گیرد، در سایر موارد درخواست متقاضی قابل بررسی می‌باشد.

۷-۳. اختیارات خاص دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته

۷-۳-۱. اعطای فرصت مجدد ادامه تحصیل، برای دانشجویان در شرف اخراج به علت دو نیمسال مشروطی، در صورت احراز شرایط خاص به شرط رعایت مقررات نظام وظیفه.

تبصره. چنانچه دانشجو نتواند از این فرصت برای جبران میانگین استفاده نماید یا در صورت مشروطی، محروم از تحصیل شناخته شده، صرفاً گواهی واحدهای گذرانده شده برای وی صادر خواهد شد.

۷-۳-۲. اجازه ادامه تحصیل و انتقال به دانشجویان موسسات دولتی که وقفه تحصیلی تا دو برابر سنوات مجاز تحصیلی دارند یا امکان بازگشت به موسسه خود را ندارند، صرفاً به دانشگاه پیام‌نور یا موسسات غیردولتی-غیرانتفاعی.

۷-۳-۳. موافقت با بازگشت به تحصیل دانشجویانی که به دلیل موارد خاص (با ارائه مدارک مستدل) حداکثر تا چهار نیمسال ادامه تحصیل نداده، به شرط عدم مشکل نظام وظیفه.

تبصره: مدت غیبت این قبیل دانشجویان به عنوان مرخصی تحصیلی، بدون احتساب در سنوات محسوب می‌گردد.

۷-۴. اختیارات دوره دکتری تخصصی(Ph.D.)

۷-۴-۱. موافقت با افزایش سنوات مجاز تحصیلی دانشجویانی که حداکثر مدت مجاز تحصیل آنان برابر مقررات به پایان رسیده، ولی از لحاظ سایر مقررات آموزشی و نظام وظیفه مجاز به ادامه تحصیل هستند حداکثر تا نیمسال چهارده.

۷-۴-۲. موافقت با مرخصی بدون احتساب در سنوات تحصیلی به مدت حداکثر سه نیمسال.

۷-۴-۳. موافقت با بازگشت به تحصیل دانشجویانی که به دلیل موارد خاص (با ارائه مدارک مستدل) حداکثر تا نصف سنوات مجاز تحصیلی، ادامه تحصیل نداده و مشکلی از نظر مقررات نظام وظیفه ندارند.

تبصره: مدت غیبت این قبیل دانشجویان به عنوان مرخصی تحصیلی، بدون احتساب در سنوات محسوب می‌گردد.

۷-۴-۴. موافقت با ارائه یک نیمسال فرصت جهت ترمیم میانگین کل برای دانشجویان دارای شرایط خاص با نظر استاد راهنما و تایید گروه تا در صورت موفقیت در جبران میانگین، ادامه تحصیل دهند.

۷-۴-۵. موافقت با دفاع از رساله دانشجویانی که در نیمسال پانزده موفق به اخذ پذیرش و چاپ مقاله شده و با اعلام آمادگی برای دفاع از رساله توسط استاد راهنما می‌توانند تا پایان نیمسال مذکور دفاع نمایند.

ماده ۸: اختیارات شورای مرکزی

اختیارات شورای مرکزی، به عنوان عالی‌ترین نهاد رسیدگی‌کننده به مشکلات آموزشی(مانند بازگشت به تحصیل، مجوز افزایش سنوات تحصیلی، ادامه تحصیل و شرکت در آزمون جامع و دیگر موارد خاص دانشجویان) در تمامی دوره‌های تحصیلی که از طریق آیین‌نامه‌های آموزشی قابل بررسی و رسیدگی نمی‌باشد، به شرح ذیل است:

۸-۱. برنامه‌ریزی، راهبری، ایجاد وحدت رویه، نظارت بر حسن اجرای عملکرد شوراهای دانشگاهی و استانی؛

۸-۲. رسیدگی و تصمیم‌گیری در خصوص پرونده‌های اضطراری که در شوراهای دانشگاهی و استانی بر اساس آئین‌نامه موجود غیرقابل رسیدگی می‌باشد، به تشخیص رئیس شورای مرکزی؛

۸-۳. اعلام‌نظر در خصوص مواردی که در آیین‌نامه شوراهای بررسی موارد خاص دانشگاهی و استانی حکمی پیش‌بینی نشده است؛

۸-۴. رسیدگی به سایر موارد کلی که به تشخیص رئیس، یا دبیر شورای مرکزی به دبیرخانه شورا ارجاع شده است.

۸-۵. بررسی درخواست تشکیل شورای دانشگاهی یا استانی در مجموعه‌های آموزش عالی جدیدالتاسیس، دانشکده‌های وابسته به دانشگاه‌های جامع، دانشکده‌های اقماری سایر دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی غیردولتی ـ غیرانتفاعی؛

۸-۶. تفسیر آیین‌نامه‌های شورای دانشگاهی و استانی و مسائل غیرقابل پیش‌بینی؛

۸-۷. رسیدگی به شکایات دانشجویان بعد از اعلام تصمیم شورای استانی؛

۸-۸. تصویب موارد عمومی برای اجرا در سطوح دانشگاهی و استانی؛

۸-۹. رسیدگی و تصمیم‌گیری در خصوص موارد احتمالی اختلاف بین شوراهای دانشگاهی و استانی.

بخش سوم: نحوه تشکیل جلسات و ابلاغ تصمیم‌ها

ماده ۹. نحوه تشکیل جلسات

۹-۱. جلسات شورا با شرکت حداقل دو سوم اعضاء رسمیت می‌یابد و تصمیمات شورا با رأی اکثریت مطلق (بیش از نصف افراد حاضر) در جلسه معتبر می‌باشد.

۹-۲. حضور رئیس یا نائب رئیس و دبیر شورا در تمامی جلسات شورا الزامی می‌باشد.

۹-۳. جلسات شورا در صورت ضرورت هر ماه یک‌بار و بنا به تشخیص رئیس یا دبیر شورا در بازه زمانی کوتاه‌تر تشکیل می‌شود.

ماده۱۰. ابلاغ تصمیمات

۱۰-۱. صورت‌جلسات شورا با ذکر وضعیت تحصیلی دانشجویان و دلیل خاص بودن آنها پس از امضای کلیه اعضای حاضر در جلسه و تایید رئیس شورا لازم‌الاجرا می‌باشد.

۱۰-۲. تصمیم‌های صادره در شورای دانشگاهی از طریق سامانه جهت اجرا به معاونت آموزشی و جهت اطلاع به دانشجو ابلاغ می‌گردد.

۱۰-۳. تصمیم‌های صادره در شورای استانی و مرکزی، پس از تأیید و امضا صورت‌جلسات توسط اعضا و رئیس شورا، توسط دبیر شورا به موسسه مربوطه ابلاغ شده و لازم‌الاجرا است، همچنین ابلاغ تصمیم‌های صادره به دانشجو توسط موسسه متقاضی از طریق سامانه صورت می‌گیرد.

بخش چهارم: ثبت درخواست، ارجاع پرونده‌ها به شورا و نحوه رسیدگی به اعتراض

ماده ۱۱. سامانه شورای بررسی موارد خاص

۱۱-۱. ارائه تمامی درخواست‌ها و تجدیدنظر جهت رسیدگی و بررسی در شورای موارد خاص در سه سطح دانشگاهی، استانی و مرکزی از طریق ثبت در سامانه مربوطه است که توسط سازمان پیش‌بینی می‌شود.

۱۱-۲. ارسال گزارش و صورتجلسات شورای دانشگاهی و استانی به دبیرخانه شورای مرکزی از طریق سامانه بایستی صورت پذیرد.

۱۱-۳. دبیران شورای دانشگاهی و استانی موظف هستند رونوشت احکام اعضا و تغییرات اعضا را از طریق سامانه به دبیرخانه شورای مرکزی ارسال کنند.

ماده ۱۲. شورای دانشگاهی

دبیرخانه شورا وضعیت تحصیلی و درخواست‌هایی را که به یکی از سه طریق زیر ارجاع گردیده را مورد رسیدگی قرار می‌دهد و دبیر شورا پس از بررسی مقدماتی، پرونده‌ها و موارد ارجاعی را جهت رسیدگی و اتخاذ تصمیم در شورا مطرح می‌نماید.

۱۲-۱. مواردی که پس از طرح در شورای آموزشی یا شورای تحصیلات تکمیلی موسسه با تایید معاون آموزشی به شورا ارجاع شود.

۱۲-۲. تقاضای دانشجویانی که با تایید رئیس موسسه، معاون دانشجویی یا معاون آموزشی به شورا ارجاع گردد.

۱۲-۳. درخواست‌ها یا مواردی که توسط‌دبیر شورای مرکزی یا رئیس شورای استانی به دبیرخانه شورا ارجاع می‌گردد.

۱۲-۴. موسسات دولتی دارای واحدها و پردیس‌های متعدد در سطح کشور، می‌توانند بخشی از حدود اختیارات خود در این آیین‌نامه را بر اساس مصوبه شورای دانشگاهی به واحدهای مربوطه تفویض و به دبیرخانه شورای مرکزی اعلام نمایند.

ماده ۱۳. شورای استانی

دبیرخانه شورا وضعیت تحصیلی و درخواست‌ها را به شرح زیر مورد رسیدگی قرار می‌دهد:

۱۳-۱. مواردی که خارج از اختیارات شورای دانشگاهی بوده، به تشخیص شورا و با تایید رئیس یا دبیر شورا جهت طرح در شورای استانی ارسال می‌شود.

۱۳-۲. رئیس یا دبیر شورای دانشگاهی درخواست تجدیدنظر دانشجو را در صورت دارا بودن مدارک جدید جهت بررسی پرونده در شورای استانی به شورای مذکور منعکس می‌نماید.

۱۳-۳. موسسات غیردولتی - غیرانتفاعی و واحدهای موسسات(فنی و حرفه‌ای، پیام‌نور، فرهنگیان و علمی ـ کاربردی) که دارای ترکیب اعضا در ماده ۳ نمی‌باشند، پرونده‌های مربوطه را به شورای تعیین شده از سوی دبیرخانه شورای مرکزی یا واحدهای استانی ارجاع می‌دهند.

۱۳-۴. ارجاع درخواست توسط رئیس یا دبیر شورای دانشگاهی یا شورای استانی.

۱۳-۵. ارجاع تقاضای دانشجویان مؤسساتی که دارای مجوز تشکیل شورای دانشگاهی نیستند یا بررسی تقاضا در اختیارات شورای دانشگاهی نمی‌باشد، توسط رئیس موسسه پس از طرح و تصویب در شورای آموزشی یا شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه مربوطه.

۱۳-۶. درخواست‌هایی که توسط رئیس، نائب رئیس یا دبیر شورای مرکزی به شورای استانی ارجاع می‌گردد، بررسی و تصمیم‌گیری شود.

۱۳-۷. رسیدگی به درخواست تجدیدنظر در آراء صادره شورای دانشگاهی در صورت ارائه مستندات جدید.

۱۳-۸. دبیر شورا پس از بررسی مقدماتی سوابق، پرونده را جهت رسیدگی در شورا مطرح می‌نماید.

۱۳-۹. اعلام نظر پزشک معتمد، مرکز مشاوره، بهداشت و درمان موسسه منتخب در خصوص مستندات پزشکی یا روانشناختی پرونده در موارد مورد نیاز، ضروری است.

۱۳-۱۰. تصمیم‌های شورای استانی برای کلیه موسسات تحت پوشش آن استان لازم‌الاجراست.

ماده ۱۴- شورای مرکزی

شورای مرکزی، مواردی که به یکی از دو طریق زیر از سوی سامانه به دبیرخانه ارجاع می‌شود را مورد رسیدگی قرار می‌دهد:

۱۴-۱. مواردی که به تشخیص دبیر شورای مرکزی به دبیرخانه ارجاع می‌شود؛

۱۴-۲. مواردی که توسط رئیس یا دبیر شورای دانشگاهی یا استانی به دبیرخانه ارسال می‌گردد.

۱۴-۳. پرونده‌هایی که خارج از اختیار شورای استانی می‌باشد، باید با تایید رئیس شورای استانی و اعلام نظر، به انضمام آخرین وضعیت تحصیلی حسب کاربرگ مربوطه و سایر مدارک از طریق سامانه به شورای مرکزی ارسال گردد.

۱۴-۴. چنانچه دانشجویی نسبت به تصمیم‌های صادره توسط شورای استانی اعتراض داشته و درخواست تجدید نظر نماید، ابتدا درخواست به رئیس شورای استانی ارجاع، سپس رئیس یا دبیر شورا با ذکر دلایل، تصمیم صادره و وضعیت دانشجو را به شورای مرکزی منعکس می‌نماید.

تبصره. ثبت‌نام مشروط از دانشجویان قبل از صدور تصمیم شورای مرکزی ممنوع است.

بخش پنجم: گزارش، نظارت و ارزیابی

ماده ۱۵ . شورای دانشگاهی

۱۵-۱. دبیر شورای دانشگاهی موظف است گزارش عملکرد شورا را پس از امضای تمامی اعضا و تایید رئیس شورا در سامانه بارگذاری نموده و نسبت به ارسال آن به دبیرخانه شورای استانی اقدام نماید.

ماده ۱۶. شورای استانی

۱۶-۱. نظارت بر حسن اجرای احکام و تصمیم‌های صادره از شورای دانشگاهی تحت پوشش شورای استانی با شورای استانی مربوطه می‌باشد که در صورت عدم رعایت قوانین و مقررات یا عدم اجرای تصمیم‌ها گزارش مربوطه به دبیرخانه شورای مرکزی ارسال تا در خصوص فعالیت شورای مذکور تصمیم‌گیری گردد.

۱۶-۲. دبیر شورا موظف است گزارش عملکرد و صورتجلسات شورای استانی را پس از امضاء تمامی اعضای حاضر و تایید رئیس شورا در سامانه بارگذاری نموده و نسبت به ارسال آن به دبیرخانه شورای مرکزی اقدام نماید.

۱۶-۳. عملکرد شورای استانی توسط دبیرخانه شورای مرکزی، ارزیابی شده و در صورت عدم رعایت اختیارات واگذار شده، تصمیمات لازم جهت ادامه کار شورا توسط رئیس شورای مرکزی اتخاذ خواهد شد.

بخش ششم: سایر موارد

ماده ۱۷. تصمیم‌های شورای مرکزی و استانی برای کلیه موسسه‌ها لازم‌الاجرا است. رئیس شورا مسئولیت نظارت بر حسن اجرای تصمیم‌های شوراهای مربوطه را بر عهده دارد.

ماده ۱۸. تصمیم‌های صادره در شورای مرکزی نهایی بوده و قطعیت دارد و شورای دانشگاهی و استانی حق بررسی مجدد یا طرح مجدد موضوع در شورای دانشگاهی یا استانی را ندارد.

ماده ۱۹- دبیرخانه شوراهای دانشگاهی، استانی و مرکزی:

دبیرخانه زیر نظر دبیر شورای مربوطه با شرح وظایف زیر فعالیت می‌نماید:

۱۹-۱. تعیین زمان و مکان جلسات و دعوت کتبی از اعضاء برای حضور در جلسات؛

۱۹-۲. تشکیل و بررسی مقدماتی پرونده‌های ارجاعی به دبیرخانه و اخذ اطلاعات مورد نیاز و تنظیم دستور جلسه؛

۱۹-۳. تهیه و تنظیم صورت‌جلسات شورا و تصمیم‌های ابلاغی بر اساس مصوبات شورا؛

۱۹-۴. جمع‌آوری و نگهداری گزارشات و صورت‌جلسات شورا؛

۱۹-۵. رسیدگی به گزارشات و مصوبات شورای مربوطه و سطوح پایین‌تر و انطباق آن با مفاد آئین‌نامه‌های مربوط؛

۱۹-۶. تهیه گزارش سالانه عملکرد شورای مربوطه و ارائه آن به رئیس و دبیر شورا.

این آیین‌نامه در نوزده ماده، و صد و بیست بند و بیست و هفت تبصره در تاریخ به تصویب وزیر علوم، تحقیقات و فناوری رسید و از تاریخ تصویب لازم‌الاجرا و جایگزین آئین‌نامه‌های قبلی می‌گردد.